

[Robert Pedersen]

udvalgsarbejdet at nå til en løsning – så loven bliver gennemført med så bred basis, som det nu engang er gør ligt.

Mette Madsen (V):

Det lovforslag, som vi nu drøfter, berører ifølge ministerens fremsættelsestale ca. 40.000 personer om året. Når man hertil lægger de pårørende, bliver det et temmelig stort antal af danske borgere, der i løbet af selv en kortere årrække berøres af bestemmelserne i denne lovgivning. Derfor må vi være meget omhyggelige, når vi skrider til at ændre en velkendt lovgivning så gennemgribende, som det nu skal være tilfældet med værnepligtsloven.

Det er klart, at denne lov som andre må ændres og moderniseres i takt med tiden, og de ændringer, der her lægges op til, er udspundet af flere betænkninger og rapporter fra forskellige arbejdsgrupper samt af mange års daglige praksis.

En del af ændringerne ser fornuftige og praktiske ud. Jeg har dog sat nogle spørgsmålstegn flere steder i både bemærkningerne og betænkningen. Jeg skal ikke komme ind på dem her, for det kan vi gøre i udvalget. Jeg vil dog lige gøre en bemærkning om udtrykket »frivillig værnepligt«. Jeg synes, det er et meget besynderligt udtryk. Kan en pligt være frivillig? Udtrykket er sikkert udsprunget af daglig tale, og det har også været brugt et stykke tid, men når vi nu skal til at have det ind i en lovparagraf, synes jeg nok, vi lovgivere, om jeg så må sige må påtage os en frivillig pligt til at finde et mere korrekt udtryk. Jeg ved ikke, om ikke ordene »valgfri værnepligt« var lidt bedre. Det kan være, vi finder det helt præcise udtryk under udvalgsforhandlingen.

Men det punkt, hvorom debatten vil komme til at stå, er sikkert den strukturændring, der skal gælde fra 1981. Her står vi som så ofte før med et forslag, der smukt lover rationaliseringer og besparelser, men hvor prisen er en større eller mindre centralisering. Venstre vil derfor se meget nøje på, om denne ændring er de besparelser værd, der stilles i udsigt.

Hvis vi ser på landkortet – og jeg har manglet et landkort med de gamle og nye kredsinddelinger i lovforslaget – så virker det ikke overbevisende rationelt, at hele Fynsom-

rådet nu skal dækkes fra Sønderborg. Ministeren peger ganske vist på, at der er en besparelse at hente, sætter også kroner og øre på, men der er ikke en eneste beregning på, hvad det vil koste mere med den forøgede kørsel for sessionsholdene frem og tilbage til sessionsstederne, forøgede hoteludgifter og forøgede muligheder for at støde mod hviletidsreglerne. Det må være et rimeligt ønske at få disse tal på bordet i udvalget, så vi kan vurdere, om der i virkeligheden er noget vundet ved at fratage Fynsområdet med de mange uddannelsesinstitutioner deres sessionskontor og gøre kontaktmulighederne besværligere for de værnepligtige og deres pårørende.

Jeg vil også spørge ministeren, om rationaliseringen af udskrivningskredsene er et spørgsmål, der har været med i den procedure, som ministeren sikkert selv er med i, hvor man vurderer under ét nedlæggelsen af forskellige aktiviteter i et bestemt område.

Vi er også betænkelige ved, at det overlades til den nye værnepligtsstyrelse at bestemme, hvorledes sessionsbetjeningen af Bornholm skal tilrettelægges. Jeg vil spørge ministeren, om denne formulering indebærer, at Bornholm kan nedlægges som selvstændig udskrivningskreds, uden at folketinget er medbestemmende.

Vi vil i det hele taget have helt på det rene, hvilke beføjelser værnepligtsstyrelsen får, om den f. eks. kan nedskære antallet af sessionssteder. Vi mener i venstre, at den nedskæring, der fandt sted i 1978, var lovlig hård, og ønsker ikke yderligere indskrænkninger, der giver befolkningen dårligere vilkår.

Hermed være naturligvis ikke sagt, at venstre ikke gerne ser en fornuftig og økonomisk tilrettelæggelse også af udskrivningsvæsenet, men lokale ønsker må så vidt muligt respekteres. Venstre kan tilsige et interesseret, men også kritisk udvalgsarbejde.

Keld Andersen (KF):

Dette lovforslag er jo, som det fremgår af såvel den skriftlige fremsættelse som bemærkningerne til lovforslaget, et forsøg på at rationalisere udskrivningsvæsenet samt forenkle og billiggøre hele værnepligtsadministrationen, og forsøg af denne art har naturligvis altid sympati i det konservative folkeparti. Desuden indebærer forslaget en lovfæ-